

U S N E S E N Í

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Jany Daňkové a soudců Mgr. Miroslavy Kašpírkové a Mgr. Alexandra Krysla, v právní věci navrhovatele **M. M.**, bytem, proti odpůrci **Policii ČR, Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje**, se sídlem Plzeň, Nádražní 2, o návrhu navrhovatele na vydání předběžného opatření,

t a k t o:

- I. Návrh na vydání předběžného opatření s e o d m í t á.**
- II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. Navrhovateli se z účtu Krajského soudu v Plzni vrací zaplacená jistota ve výši 10.000 Kč a zaplacený soudní poplatek ve výši 500 Kč.**

O d ů v o d n ě n í

Navrhovatel se návrhem domáhal, aby soud předběžným opatřením uložil odpůrci povinnost zdržet se zásahu do osobnostních práv navrhovatele, a to zejména tím, že mu v souvislosti s jeho účastní na blokadě nezákonné těžby dřeva nebude bránit v pohybu na území Národního parku Šumava, nebude ho vykazovat či vyvádět ani zajišťovat či zadržovat.

Navrhovatel návrh odůvodnil tím, že dne 26. a 27.7.2011 byl příslušníky Policie České republiky za použití donucovacích prostředků vyveden z lokality Ptačí potok na území Národního parku Šumava, kde se účastnil bránění nelegálního kácení lesních porostu v lokalitě Ptačí potok nacházející se v území II. zóny ochrany přírody Národního parku Šumava, které tam od pondělí 25.7.2011 probíhalo. V případě prvního zásahu dne 26.7.2011 byl navrhovatel vyzván příslušníkem Policie ČR k opuštění prostoru z důvodu údajného páchání přestupku spočívajícího v porušování zákazu vstupu do lesa a bránění v těžbě dřeva. Navrhovatel upozornil zasahující policisty na skutečnost, že probíhající těžba dřeva je nezákonná a že se svou přítomností pokouší zabránit protiprávnímu jednání Správy Národního parku Šumava a lesních dělníků. Následně odmítl výzvu uposlechnout a byl za pomoci donucovacích prostředků zajištěn a vyveden. Po celou dobu zásahu nekladl zasahujícím policistům žádný aktivní odpor. Následujícího dne 27.7.2011 se situace opakovala. Navrhovatel opět upozornil policisty na protiprávní jednání Správy Národního parku Šumava a lesních dělníků. V tomto případě však zákrok zasahujících policistů dosáhl řádově vyšší intenzity, přestože navrhovatel zásahu opět nekladl žádný aktivní odpor. Policisté navrhovateli nasadili pouta. Bolestivým páčením rukou v zápěstí proti příliš utaženým poutům se jej pokusili přimět k opuštění pasivní pozice vleže na zemi. Následně jej hrubým způsobem vyvlekli na přilehlou lesní cestu a eskortovali na služebnu k podání

vysvětlení. Navrhovatel v průběhu zásahu utrpěl viditelné oděrky, pohmožděninu pravého zápěstí, zásadní poškození svého oděvu (roztržená bunda, ztráta čepice atd.). Vzhledem k tomu, že Správa národního parku Šumava nedisponuje příslušnými povoleními k těžbě dřeva v národním parku - výjimkami podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, a posouzením vlivu na soustavu chráněných území Natura 2000, dochází v lokalitě Ptačí potok k nelegálnímu kácení lesního porostu. Navrhovatel se přestupku podle § 20 odst. 1 písm. i) lesního zákona, o němž byl zasahujícími policisty poučen, vůbec nemohl dopustit. Nebyly tedy dány zákonné důvody pro vykázání a zajištění podle § 26 odst. 1 písm. f) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, a postup Policie ČR byl nezákonný. Navrhovatel konstatoval, že je třeba zároveň upozornit na to, že příslušníci Policie ČR svým jednáním prakticky napomohli v nezákonném (a nevratném) zásahu do chráněných ekosystémů. Zároveň byly tyto zásahy i zjevně nepřiměřené (tedy konkrétně v rozporu s ustanovením § 11 a § 53 odst. 5 zákona o Policii České republiky). I přesto, že nekladl aktivní odpor, utrpěl navrhovatel nejen fyzickou (pohmožděninu pravého zápěstí), ale i psychickou újmu v důsledku hrubého a nedůstojného zacházení (vlečení po zemi lesním podrostem). Popsané zásahy Policie ČR nejsou ojedinělým incidentem. Jak bylo uvedeno, nelegální těžba v lokalitě Ptačí potok probíhá od 25.7.2011. Do dnešního dne je v lokalitě přítomno několik desítek dřevorubců a zhruba stejný počet občanů, kteří se jim snaží v nelegální těžbě bránit. Současně je přítomno několik desítek příslušníků Policie ČR, včetně pořádkových jednotek, kteří systematicky zakročují proti občanům a opakovaně je za pomoci donucovacích prostředků vykazují a zajišťují. Konkrétně 25.7.2011 se celkový počet zajištěných osob nepodařilo zjistit, 26.7.2011 bylo zajištěno 20 osob, 27.7.2011 bylo zajištěno 26 osob, 28.7.2011 bylo zajištěno 21 osob, 29.7.2011 se celkový počet zajištěných osob nepodařilo zjistit. Celkový počet zajištěných osob od 25.-29.7.2011 je 83. 1.8.2011 bylo zajištěno 24 osob. Intenzita zákroku policie se přitom stupňuje, a to jak ve smyslu zvolených donucovacích prostředků (hmaty, použití pout aj.), tak např. i v délce doby, na kterou jsou občané zajišťováni (i několik hodin). V další části návrhu se navrhovatel zabýval otázkou aktivní a pasivní legitimace, věcnou a místní příslušností soudu a otázkou nelegálnosti těžby dřeva prováděné v lokalitě Ptačí potok.

Navrhovatel podal návrh na vydání předběžného opatření, aniž by podal návrh či žalobu ve věci samé. Vyplývá tak z obsahu návrhu, když navrhovatel návrh označil jako „*návrh na vydání předběžného opatření podle § 74 o.s.ř.*“, a jednoznačně z návrhu výroku rozhodnutí soudu, ve kterém navrhovatel uvedl, v části III. návrhu označené „*Návrh na předběžné opatření*“, že „*s ohledem na výše uvedené navrhovatel žádá, aby soud nařídil toto předběžné opatření...*“. Ve vyjádření ze dne 16.8.2011 navrhovatel tuto skutečnost znovu výslovně potvrdil, když uvedl, že se „*domáhá nařízení předběžného opatření*“, že „*podal návrh na předběžné opatření*“ a že trvá na tom, že „*Krajský soud v Plzni je příslušný k rozhodnutí o navrhovatelově návrhu na nařízení předběžného opatření.*“

První otázku, kterou bylo nutné vyřešit, bylo, jaký soud je věcně příslušným soudem k rozhodnutí o jeho návrhu na předběžné opatření. Jistým vodítkem při řešení této otázky je ustanovení § 74 odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen o.s.ř.), podle kterého je příslušným k nařízení předběžného opatření soud, který je příslušný k řízení o věci, nestanoví-li zákon jinak. Soud se proto na podkladě obsahu návrhu navrhovatele zabýval tím, jaké soudní řízení je ve vztahu k návrhu navrhovatele řízením o věci samé.

Jak vyplývá z návrhu navrhovatele, brojí tento proti zásahu policistů, který byl namířen proti němu jako účastníku „*bránění nelegálního kácení lesních porostu v lokalitě Ptačí potok*“, kterého se podle tvrzení navrhovatele účastní „*několik desítek občanů, kteří se snaží v nelegální těžbě bránit*“. Navrhovatel se domáhá toho, aby mu ze strany policistů nebylo bráněno v účasti „*na blokádě nezákonné těžby dřeva*“.

Soud je přesvědčen o tom, že podstatou návrhu navrhovatele je předběžným opatřením zakázat odpůrci činit jakékoli kroky, kterými by byli rušeni účastníci akce, která má za cíl vyjádřit jejich postoj k těžbě dřeva v oblasti Ptačího potoka v Národním parku Šumava na místě samém.

Vycházejíc z ustanovení § 1 odst. 2 zákona č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím, podle kterého výkon práva pokojně se shromažďovat slouží občanům k využívání svobody projevu a dalších ústavních práv a svobod, k výměně informací a názorů a k účasti na řešení veřejných a jiných společných záležitostí vyjádřením postojů a stanovisek, má soud za to, že za shromáždění je ve smyslu zákona o právu shromažďovacím nutné považovat shluk více osob za účelem realizace práv v tomto ustanovení uvedených. Tvrdí-li navrhovatel, že akce označené jako „*bránění nelegálního kácení lesních porostu v lokalitě Ptačí potok*“ se spolu s ním účastní „*několik desítek občanů*“, tvrdí, že se v oblasti Ptačího potoka v Národním parku Šumava koná shromáždění podle zákona o právu shromažďovacím. Jedná se totiž o shluk více osob vyjadřující postoj ke kácení stromů v oblasti Ptačího potoka v Národním parku Šumava.

Pod ochranou před zásahy správních orgánů jsou všechny možné druhy shromáždění. Koná-li se již shromáždění, je možné do jeho průběhu ze strany správních orgánů zasáhnout pouze způsobem uvedeným v ustanovení § 12 zákona o právu shromažďovacím. Jsou-li pro to splněny zákonné podmínky, lze shromáždění rozpustit.

Navrhovatel se návrhem na předběžné opatření snaží zabránit rušení shromáždění ze strany příslušníků Policie ČR, resp. ze strany odpůrce. Pokud se na navrhovatelem uváděném místě koná shromáždění a bylo by pravdivé tvrzení navrhovatele o tom, že odpůrce toto shromáždění nezákonně narušuje, bylo by nutné činnost odpůrce hodnotit jako akt rozpuštění či rozpouštění shromáždění v rozporu s § 12 zákona o právu shromažďovacím.

Přistoupí-li státní orgán k rozpuštění shromáždění, je nutné na něho nahlížet jako na správní orgán ve smyslu § 4 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.). V případě odpůrce se totiž jedná o orgán moci výkonné, kterému bylo v oblasti veřejné správy svěřeno činit úkony ve věcech práv a povinností fyzických osob. Soud v této souvislosti připomíná, že podle § 12 zákona o právu shromažďovacím může za určitých okolností činit úkony směřující k rozpuštění shromáždění i příslušník Policie České republiky ve službě. Otázka, zda správní orgán při výkonu své působnosti postupuje v souladu nebo v rozporu se zákonem, již na jeho posouzení jako správního orgánu nemá žádný vliv. Rozhodné je totiž to, zda mu byla svěřena v oblasti veřejné správy určitá působnost, nikoli jakým způsobem ji fakticky vykonává.

Hájí-li navrhovatel svá práva náležející mu z titulu jeho účasti na shromáždění, hájí práva, která mu přiznává zákon o právu shromažďovacím, resp. jeho § 12. To znamená nebýt při výkonu svého práva pokojně se shromažďovat ze strany odpůrce jakožto správního orgánu rušen. Zákon o právu shromažďovacím je veřejnoprávním a nikoli soukromoprávním právním předpisem. Hájí-li navrhovatel svá práva založená tímto zákonem, hájí svá veřejná subjektivní práva.

Podle § 2 s.ř.s. je poskytována ochrana veřejným subjektivním právům fyzických i právnických osob ve správním soudnictví. Tvrdí-li tedy ve své podstatě navrhovatel, že ze strany správního orgánu dochází k zásahu do jeho veřejných subjektivních práv, jedná se o věc, o které má jednat a rozhodnout soud ve správním soudnictví. Nikoli soud rozhodující v občanském soudním řízení ani soud rozhodující podle části páté o.s.ř.

Konkrétní typ řízení o věci samé ve vztahu k návrhu navrhovatele na vydání předběžného opatření je tudíž nezbytné hledat ve správním soudnictví.

Na první pohled by se mohlo zdát, že tímto řízením o věci samé je řízení o ochraně před nezákonným zásahem správního orgánu podle části třetí hlavy druhé dílu třetího s.ř.s. Ve skutečnosti tomu tak však není. Je totiž nutné respektovat ustanovení § 85 s.ř.s., podle kterého je žaloba nepřipustná, lze-li se ochrany nebo nápravy domáhat jinými právními prostředky. Navrhovatel se sice domáhá ochrany svých veřejných subjektivních práv, avšak nelze přehlédnout skutečnost, že tak nečiní pouze osamoceně, nýbrž v souvislosti s jeho účastí na shromáždění. Jeho skutečným cílem není navodit situaci, aby on sám se mohl po Národním parku Šumava bez omezení pohybovat, nýbrž navodit situaci, kdy společně s ostatními účastníky shromáždění bude moci nerušeně vyjadřovat společný postoj ke kácení stromů v oblasti Ptačího potoka v Národním parku Šumava.

Řízení o věci samé, které je specificky upraveno právě pro situaci, ve které se nachází navrhovatel, je řízení o námitkách podle § 13 zákona o právu shromažďovacím. Podle tohoto ustanovení může proti rozpuštění shromáždění svolavatel nebo účastník shromáždění, tj. navrhovatel, do 15 dnů podat námitky u soudu. Soud rozhodne, zda shromáždění bylo nebo nebylo rozpuštěno v souladu se zákonem. Pro řízení se jinak přiměřeně použijí ustanovení soudního řádu správního. Byť mohou být námitky podány pouze jedním z účastníků shromáždění, má rozhodnutí soudu o námitkách dopad do práv všech účastníků shromáždění. Soud v této souvislosti podotýká, že námitky týkající se téhož shromáždění byly podány jiným účastníkem shromáždění a řízení o nich je vedeno u zdejšího soudu pod sp.zn. 57 A 66/2011. Ve věci bylo nařízeno ústní jednání na den 5.10.2011 od 10 hodin v čísle dveří 114 I. patro.

V soudním řízení správním je soud při rozhodování o návrhu na vydání předběžného opatření povinen respektovat ustanovení § 38 odst. 1 a § 46 odst. 1 písm. d) s.ř.s. Podle § 38 odst. 1 s.ř.s., byl-li podán návrh na zahájení řízení a je potřeba zatímte upravit poměry účastníků pro hrozící vážnou újmu, může usnesením soud na návrh předběžným opatřením účastníkům uložit něco vykonat, něčeho se zdržet nebo něco snášet. Ze stejných důvodů může soud uložit takovou povinnost i třetí osobě, lze-li to po ní spravedlivě žádat. Podle § 46 odst.

1 písm. d) s.ř.s. nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže návrh je podle tohoto zákona nepřipustný.

Jak vyplývá z ustanovení § 38 odst. 1 s.ř.s., je návrh na vydání předběžného opatření přípustný toliko tehdy, byl-li alespoň současně s ním podán návrh na zahájení řízení. Podat návrh na vydání předběžného opatření aniž by byl podán návrh na zahájení řízení není přípustné.

Vzhledem k tomu, že navrhovatel podal návrh na vydání předběžného opatření, aniž by podal návrh na zahájení řízení, je návrh na vydání předběžného opatření nepřipustný. Soud proto v souladu s § 46 odst. 1 písm. d) s.ř.s. usnesením návrh navrhovatele na vydání předběžného opatření odmítl.

O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 3 s.ř.s., jelikož byl návrh odmítnut, nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Podle § 75b odst. 4 o.ř.s. byl-li návrh na nařízení předběžného opatření pravomocným usnesením soudu prvního stupně zamítnut, byl-li tento návrh pravomocně odmítnut nebo bylo-li řízení o tomto návrhu pravomocně zastaveno, soud složenou jistotu vrátí. Soud návrh na vydání předběžného opatření odmítl, a proto současně rozhodl o vrácení navrhovatelem složené jistoty ve výši 10.000 Kč.

Vzhledem k tomu, že návrh byl odmítnut a za analogického použití § 10 odst. 3 zák.č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, rozhodl soud o tom, že se navrhovatelí vrací zaplacený soudní poplatek.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Krajského soudu v Plzni. Lhůta je zachována i tehdy, byla-li kasační stížnost podána u Nejvyššího správního soudu. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.).

V Plzni dne 14. září 2011

JUDr. Jana Daňková, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Lenka Kovandová